

The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law

Combating Child Sexual Slavery within the Framework of the Palermo Convention

Ahmad Momenirad¹, Hossein Ayeneh Negini², Mohammad Yaghoub Yousefi Hashjin³

1. Associate Professor, Faculty of Law and Political Science, University of Tehran, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor, Faculty of Law, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

3. PhD student, Department of Public Law, Kish University Campus, University of Tehran, Tehran, Iran.

* Corresponding Author's Email: momenirad@ut.ac.ir

ABSTRACT

Child sexual slavery constitutes one of the most severe forms of human rights violations and transnational organized crimes, which have been specifically addressed by the international human rights system and international criminal law instruments, particularly the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and its supplementary Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children. This article, using a descriptive-analytical approach, examines the legal dimensions of child sexual slavery within the international legal system and evaluates the effectiveness of the Palermo Convention's mechanisms in prevention, prosecution, and victim protection. The findings of this study indicate that the Palermo Convention, through its tripartite approach of prevention, protection, and punishment, provides a broad legal framework for international cooperation in combating child trafficking for sexual exploitation. However, challenges such as the weak enforcement of state obligations, lack of coherence between domestic and international legal systems, and issues related to victim identification and support have hindered the full realization of the Convention's objectives.

Keywords: *child sexual slavery, human trafficking, Palermo Convention, international human rights system, victim protection, combating organized crime.*

How to cite: Momenirad, A., Ayeneh Negini, H., Yousefi Hashjin, M.Y. (2024). Combating Child Sexual Slavery within the Framework of the Palermo Convention. *The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law*, 2(3), 1-16.

تاریخ ارسال: ۱۴۰۳/۰۵/۱۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۱۸

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۹/۲۹

دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی

مبارزه با بردگی جنسی کودکان در چارچوب کنوانسیون پالرمو

احمد مومنی راد^۱، حسین آئینه نگینی^{۲*}، محمد یعقوب یوسفی هاشجین^۳

۱. دانشیار، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۲. استادیار، دانشکده حقوق، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

۳. دانشجوی دکتری، گروه حقوق عمومی، دانشگاه پردیس کیش، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: momenirad@ut.ac.ir

چکیده

بردگی جنسی کودکان یکی از شدیدترین اشکال نقض حقوق بشر و جرایم سازمان‌یافته فراملی بشمار می‌آید که نظام بین‌المللی حقوق بشر و اسناد بین‌المللی کیفری به‌ویژه کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان‌یافته فراملی و پروتکل الحاقی آن در خصوص پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق اشخاص، به‌ویژه زنان و کودکان، به‌طور خاص به آن پرداخته‌اند. این مقاله با رویکردی تحلیلی-توصیفی، به بررسی ابعاد حقوقی بردگی جنسی کودکان در نظام بین‌المللی پرداخته و کارآمدی سازوکارهای کنوانسیون پالرمو را در پیشگیری، مقابله و حمایت از قربانیان این پدیده ارزیابی نمود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که کنوانسیون پالرمو از طریق رویکرد سه‌جانبه پیشگیری، حمایت و مجازات، بستر حقوقی گسترده‌ای را برای همکاری بین‌المللی در مقابله با قاچاق کودکان با هدف استعمار جنسی فراهم نوده است. بااین‌حال، چالش‌هایی نظیر ضعف در اجرای تعهدات دولت‌ها، عدم هماهنگی میان نظام‌های حقوقی داخلی و بین‌المللی، و مشکلات مربوط به شناسایی و حمایت از قربانیان، مانع از تحقق کامل اهداف این کنوانسیون شده است.

کلیدواژگان: بردگی جنسی کودکان، قاچاق انسان، کنوانسیون پالرمو، نظام بین‌المللی حقوق بشر، حمایت از قربانیان، مبارزه با جرایم سازمان‌یافته

نحوه استناددهی: مومنی راد، احمد، آئینه نگینی، حسین، یوسفی هاشجین، محمد یعقوب. (۱۴۰۳). مبارزه با بردگی جنسی کودکان در چارچوب کنوانسیون پالرمو. *دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی*، ۲ (۳)، ۱-۱۶.

تا به عنوان ابزاری کارآمد در مقابله با قاچاق انسان و بردگی جنسی کودکان اقدامات لازم را به عمل آورند. باین حال، وجود چالش‌های اجرایی، ضعف در هماهنگی میان نظام‌های حقوقی ملی و بین‌المللی، و فقدان حمایت کافی از کودکان قربانی، مانع از تحقق کامل اهداف این کنوانسیون شده است.

در پرتو این ملاحظات، پژوهش حاضر با اتخاذ رویکردی تحلیلی-انتقادی، به بررسی جایگاه کنوانسیون پالرمو در مقابله با بردگی جنسی کودکان پرداخته و میزان کارآمدی آن را در نظام بین‌المللی حقوق بشر ارزیابی می‌کند. همچنین، تلاش خواهد شد تا ضمن شناسایی خلاءهای موجود، راهکارهایی برای تقویت کارایی این سند بین‌المللی ارائه گردد. بی‌تردید، شناخت نقاط ضعف و قوت این کنوانسیون و بهبود روندهای اجرایی آن، می‌تواند گامی مؤثر در مسیر حمایت از کودکان قربانی و تحقق عدالت کیفری بین‌المللی باشد.

کنوانسیون پالرمو و سازوکار آن

کنوانسیون پالرمو به معنای کنوانسیون مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی است.

کنوانسیون پالرمو سازمان ملل متحد برای مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی در تاریخ دسامبر سال ۲۰۰۱ در شهر پالرمو در ایتالیا به تصویب رسید و در تاریخ ۲۹ سپتامبر سال ۲۰۰۳ برای کشورهای عضو سازمان ملل متحد لازم الاجرا شد و تاکنون ۱۸۰ کشور آن را پذیرفته اند این کنوانسیون همانطور که از نامش پیداست گامی در جهت مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی و تشخیص کشورهای عضو برای مصادیق آن برای جدی بودن مشکلات ناشی از جرایم فراملی است همچنین این کنوانسیون نشان می‌دهد که نیاز به تقویت همکاری‌های بین‌المللی به منظور مقابله با این مشکلات در بین کشورهای عضو وجود دارد.

بردگی جنسی کودکان، یکی از هولناک‌ترین جلوه‌های استثمار بشری در دوران معاصر، پدیده‌ای است که مرزهای ملی را درنوردیده و به معضلی جهانی بدل شده است. این پدیده، نه تنها جسم و روح کودکان را در معرض صدمات جبران‌ناپذیر قرار می‌دهد، بلکه ارزش‌های بنیادین حقوق بشر را به چالش کشیده و نشانگر ناکارآمدی سازوکارهای ملی و بین‌المللی در مقابله با اشکال نوین بردگی است. در این میان، نظام بین‌المللی حقوق بشر، با تدوین معاهدات و اسناد الزام‌آور، کوشیده است تا از طریق ایجاد چارچوب‌های حقوقی و همکاری‌های بین‌المللی، به این معضل جهانی پاسخی درخور دهد. جرم قاچاق جنسی می‌تواند شامل آدم‌ربایی، قاچاق و بهره‌کشی جنسی از فرد قربانی باشد. همچنین، گردشگری جنسی کودکان، قاچاق جنسی داخلی جزئی یا هر گونه از استثمار جنسی تجاری از کودکان و تن‌فروشان بزرگسال نیز می‌تواند جزئی از قاچاق جنسی محسوب شود. این پدیده یکی از جدی‌ترین موارد نقض حقوق بشر است و بیشتر زنان، کودکان و گاهی مردان را هدف قرار می‌دهد. قاچاقچیان اغلب از ابزارهایی مانند وعده‌های دروغین شغلی، ازدواج یا زندگی بهتر استفاده می‌کنند تا قربانیان را جذب کنند. در برخی موارد، افراد با اجبار فیزیکی، تهدید یا سوءاستفاده از آسیب‌پذیری اقتصادی و روانی، به دام می‌افتند (Hammond & McGlone, 2014).

یکی از مهم‌ترین اسناد در این زمینه، کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان‌یافته فراملی (کنوانسیون پالرمو) و پروتکل الحاقی آن در خصوص پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق اشخاص، به‌ویژه زنان و کودکان است.^۱ که با رویکردی جامع، ابعاد مختلف این جرم را تبیین کرده و تعهدات گسترده‌ای را بر دوش دولت‌ها نهاده است. این کنوانسیون، از رهگذر سه محور اساسی پیشگیری، حمایت از قربانیان و مجازات مرتکبان، کوشش نموده

همچنین در مقدمه متن اصلی کنوانسیون پالرمو آمده است که کشورها برای قرار گرفتن در زیرمجموعه یکی از این پروتکل‌ها باید در مجموعه این کنوانسیون عضو شوند.

چارچوب حقوقی بین‌المللی مقابله با بردگی جنسی کودکان طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی^۱، سوءاستفاده جنسی از کودک شامل هر گونه اعمال جنسی که بین یک بزرگسال و کودک اتفاق می‌افتد، بدون رضایت کودک، به عنوان سوءاستفاده تلقی می‌شود. در بسیاری از موارد، سوءاستفاده جنسی از کودکان توسط نزدیکان یا اعضای خانواده صورت می‌گیرد. این نوع سوءاستفاده اغلب به علت مشکلات روانی، اعتیاد به مواد مخدر یا سوءمدیریت در خانواده‌ها رخ می‌دهد وضع قوانین سخت‌گیرانه و سیاست‌های ملی و بین‌المللی می‌تواند به ایجاد بازدارندگی در برابر مرتکبین کمک کند. همچنین، نظارت بر فعالیت‌های مربوط به صنعت پورنوگرافی کودکان و دیگر فعالیت‌های بهره‌برداری جنسی می‌تواند در پیشگیری از سوءاستفاده جنسی مؤثر باشد. در سطح جهانی و ملی، قوانین مختلفی برای مقابله با سوءاستفاده جنسی از کودکان تصویب شده‌اند. این قوانین شامل مقررات خاص برای شناسایی، مجازات و پیشگیری از این نوع جرایم هستند. کنوانسیون حقوق کودک^۲ که در سال ۱۹۸۹ توسط سازمان ملل متحد تصویب شد، یکی از مهم‌ترین اسناد بین‌المللی در زمینه حقوق کودک است. این کنوانسیون به وضوح دولت‌ها را موظف می‌کند تا تدابیر قانونی و اجرایی برای جلوگیری از سوءاستفاده جنسی از کودکان و تأمین حقوق آن‌ها در برابر چنین جرایمی اتخاذ کنند؛ پروتکل اختیاری کنوانسیون حقوق کودک که در سال ۲۰۰۰ به تصویب رسید، به طور خاص بر روی فروش کودکان، فحشا و پورنوگرافی کودکان متمرکز است. کشورهای عضو این پروتکل

در آذر ۱۳۷۹ خورشیدی مصادف با آخرین روزهای ۲۰۰۰ میلادی هیات نمایندگی بیش از ۱۲۰ کشور جهان از جمله ایران برای امضای کنوانسیون جدیدی که به همت سازمان ملل متحد برای مبارزه بین‌المللی با سازمان‌های جنایتکار فراملی تدوین شده بود در شهر پالرمو ایتالیا گرد هم آمدند. کنوانسیون سازمان ملل برای مبارزه با جنایتکاری سازمان یافته فراملی تدوین و ۲ پروتکل ضمیمه آن در باب مبارزه با قاچاق مهاجران از طریق خشکی^۳ دریا و هوا و قاچاق و بهره‌کشی از افراد به ویژه زنان و کودکان با شتابی نسبی و ظرف مدت کمتر از ۲ سال تهیه و تدوین شد که نشانگر حساسیت امر و روبه گسترش بودن معضل باندهای جنایتکار در کشورهای گوناگون جهان و تنوع فعالیت‌های آنان است امضای این پروتکل در آغاز هزاره سوم در شهر پالرمو یعنی در کنار یکی از مراکز مافیا نشانگر عزم کشورهای جهان به مبارزه‌ای جهانی با این باندهای جنایتکار فراملی بود بنابراین در این شهر بود که کنوانسیون مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی تصویب و این کنوانسیون در ۲۹ دسامبر ۲۰۰۳ میلادی برای کشورهای عضو سازمان ملل متحد تا ۱۹ دسامبر ۲۰۱۷ میلادی به این کنوانسیون پیوستند.

کشورهایی که کنوانسیون پالرمو را پذیرفته اند و آن را تصویب کرده اند خود را متعهد به اجرای اقداماتی علیه جرایم سازمان یافته فراملی کرده اند که شامل موارد زیر است:

- جلوگیری از قاچاق انسان به خصوص زنان و کودکان
- جلوگیری از قاچاق زمینی "دریایی و هوایی مهاجران
- جلوگیری از ساخت و قاچاق سلاح گرم و اجزای آن

^۱ "The Campaign for U.S. Ratification of the Convention on the Rights of the Child (CRC), ed. (2018). "What is the CRC?". Archived from the original on 9 May 2020. Retrieved 7 November 2020. CRC

^۲ https://www.who.int/docs/default-source/documents/ethics/sexual-exploitation-and-abuse-pamphlet-en.pdf?sfvrsn=409b4d4a_2؛

^۳ WHO

گویی کنوانسیون منجر به تدوین پروتکل الحاقی (Lansdowne, 2016) به کنوانسیون حقوق کودک درخصوص فروش، فحشا و پورنوگرافی کودکان و سایر اسناد دیگر شده است. کنوانسیون حقوق کودک سازمان ملل متحد که در سال ۱۹۸۹ تصویب شد (United Nations, 2000)، به عنوان یکی از مهم ترین اسناد بین المللی در این زمینه، به طور صریح به حقوق کودک و محافظت از آنان در برابر انواع سوء استفاده ها، از جمله سوء استفاده جنسی، پرداخته است. این کنوانسیون بر مسئولیت دولت ها در حفاظت از کودکان تأکید کرده و بر لزوم وضع قوانین مناسب و اقدامات عملی برای جلوگیری از این گونه سوء استفاده ها تأکید دارد.

عمده پژوهش های انجام گرفته بدون توجه به مفاهیم واقعی و تفاوت های عملی و حقوقی اصطلاحاتی نظیر بهره کشی جنسی و سوء استفاده جنسی این اصطلاحات را در یک قالب قرارداده اند؛ حتی قانونگذار نیز در قانون حمایت از کودکان و نوجوانان مصوب ۱۳۹۹^۱ دچار همین سردرگمی شده است.

براین اساس مطالعه و تحقیق در بحث سوء استفاده و بهره کشی جنسی در تحلیل مواد این قانون و تطبیق آن با اسناد بین المللی حقوق کودک ضروری است. علاوه بر آن، کنوانسیون های تکمیلی مانند پروتکل های اختیاری به کنوانسیون حقوق کودک، به ویژه در زمینه مبارزه با فروش و بهره کشی جنسی از کودکان، ابزارهایی برای تشدید مبارزه با این جرائم فراهم کرده است. این اسناد بین المللی همچنین تأکید دارند که مجازات مرتکبین این جرائم باید قاطعانه و مؤثر باشد تا از وقوع چنین اعمالی جلوگیری شود. در این راستا، همکاری بین المللی و تبادل اطلاعات میان کشورها از اهمیت ویژه ای برخوردار است، چرا که سوء استفاده جنسی از کودکان غالباً فرامرزی است و برای مبارزه با آن نیاز به تلاش های

موظف به اتخاذ قوانین داخلی برای مبارزه با این اشکال از سوء استفاده جنسی هستند. در بسیاری از کشورها، قوانین ملی برای مقابله با سوء استفاده جنسی از کودکان وضع شده است. این قوانین شامل مجازات های شدید برای مرتکبین، ایجاد مراکز پشتیبانی برای قربانیان، و اقدامات پیشگیرانه است.

در سطح بین المللی، سازمان ها و نهادهای مختلف برای حمایت از حقوق کودکان و مبارزه با سوء استفاده جنسی از آنها فعالیت می کنند. فرآیند دادرسی در مورد سوء استفاده جنسی از کودکان باید به گونه ای باشد که عدالت برای قربانیان تأمین شود و در عین حال، مجازات های مناسب برای مرتکبین در نظر گرفته شود. شهادت گیری از کودکان در محاکم قضائی باید با دقت و حساسیت ویژه ای انجام شود. در بسیاری از کشورها، برای محافظت از کودکان، از روش های خاصی برای شهادت گیری استفاده می شود. در سطح بین المللی، نهادهای مختلف مانند کمیته حقوق کودک و سازمان های غیردولتی به طور مداوم بر اجرای مؤثر این حقوق نظارت دارند. این نهادها از کشورهای عضو می خواهند که در راستای پیشگیری از سوء استفاده جنسی، نظام های قضائی و حمایتی کارآمدی را برای کودکان ایجاد کنند. همچنین، اقدامات آموزشی و آگاهی بخشی به جامعه و دستگاه های قضائی و پلیس برای شناسایی و مقابله با این نوع سوء استفاده ها ضروری است. کشورها موظف به گزارش دهی به سازمان ملل در خصوص اقدامات انجام شده و چالش های موجود در این زمینه هستند. با نگرش در اسناد بین المللی میتوان دریافت تصویب کنوانسیون حقوق کودک اولین توافق بین المللی درخصوص حمایت از کودکان است که دارای ضمانت اجرا است و نسبت به هر سند بین المللی دیگری از توجه جهانی برخوردار شده است و موضوع سوء استفاده جنسی از کودکان را مورد توجه قرار داده است. کلی

^۱ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان در جلسه علنی روز سه شنبه ۲۳/۰۲/۹۹ تصویب شد و طی نامه شماره ۲۸۷۵۳ مورخ ۲۲/۰۳/۹۹ از سوی رئیس جمهور ابلاغ گردید.

جنسی از افراد را به‌طور خاص شناسایی کرده و کشورهای عضو را ملزم می‌سازد که قوانینی برای پیشگیری، مجازات و حمایت از قربانیان تصویب کنند. همچنین، در حقوق بشر بین‌المللی، استفاده از زور یا تهدید برای بهره‌کشی جنسی، به‌ویژه در شرایط جنگی یا بحران‌های انسانی، مورد تأکید قرار گرفته و جامعه جهانی را به مقابله با این مصادیق از طریق نظارت و اقدام مشترک دعوت می‌کند.

دبیرکل سازمان ملل متحد طی بیانیه روز جهانی مبارزه با قاچاق انسان در ۳۰ ژوئیه ۲۰۱۹ اعلام کرد طبق آمار دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد حدود ۷۲ درصد از قربانیان شناسایی شده زنان و دختران هستند و درصد قربانیان کودک نسبت به سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۶ دو برابر شده است. بیشتر قربانیان شناسایی شده برای بهره‌کشی جنسی قاچاق می‌شوند؛ همچنین کار اجباری، بکارگیری کودکان به عنوان سرباز و دیگر اشکال استثمار و سوءاستفاده از دیگر دلایل قاچاق هستند. اقدامات چندجانبه از جمله از طریق کنوانسیون پالرمو و پروتکل آن برای جلوگیری، سرکوب و مجازات قاچاق انسان بخصوص زنان و کودکان پیشرفت بسزایی داشته است (Shelley, 2010). اکثر کشورها قوانین لازم را دارند و برخی کشورها به تازگی اولین مورد محکومیت قاچاق را ثبت کرده اند. اما اقدامات بیشتری برای اجرای عدالت در خصوص شبکه‌های قاچاق فرامرزی نیاز است و در رأس آن اطمینان از این که قربانیان شناسایی شده اند و به حمایت و خدمات مورد نیاز دسترسی دارند.^۲

در مقام بیان جایگاه کنوانسیون پالرمو به منظور بررسی اهداف و تعهدات کشورهای عضو در پیشگیری، حمایت از قربانیان و مجازات مرتکبان باید عنوان نمود که:

مشترک در سطح جهانی وجود دارد. بند ۱ ماده ۲ کنوانسیون حقوق کودک فروش کودکان را به معنی هرگونه اقدام با معامله‌ای میدانده فردی یا گروهی از افراد، کودکی را درازای مبلغی و یا سایر مزایای دیگر به دیگری منتقل کند.

فروش کودکان غالباً با قاچاق آن‌ها ارتباط مستقیمی پیدا میکند و از طرفی پدیده قاچاق را نمی‌توان از پدیده گسترده مهاجرت جدا نمود. در کنوانسیون حقوق کودک نیز این پدیده موردتوجه قرار گرفته و در ماده ۳۵ مقرر داشته است که کشورهای طرف معاهده تمام اقدامات ضروری ملی، دو یا چندجانبه را برای جلوگیری از ربوده شدن فروش و با قاچاق کودکان به هر شکل و به هر منظور به عمل خواهند (Mantafourn, 2020).

لازم به ذکر است که بردگی جنسی یکی از انواع خشونت‌های شدید است که در آن فرد یا افرادی مجبور به انجام اعمال جنسی بدون رضایت می‌شوند و در حقیقت تحت مالکیت یا کنترل دیگران قرار می‌گیرند. این نوع بردگی، که به‌ویژه در زمینه‌های قاچاق انسان و بهره‌کشی جنسی ظاهر می‌شود، در بسیاری از کنوانسیون‌های بین‌المللی به‌طور مشخص منع شده است. کنوانسیون‌های بین‌المللی مانند کنوانسیون منع بردگی (۱۹۲۶) و پروتکل اضافی به کنوانسیون حقوق کودک در مورد فروش کودکان، فحشا و بهره‌کشی جنسی، به‌طور صریح بردگی جنسی را به‌عنوان یک نقض جدی حقوق بشر معرفی کرده و کشورهای عضو را به اتخاذ تدابیر قانونی برای مقابله با آن ملزم می‌کنند. مصادیق بردگی جنسی در مقررات بین‌المللی، شامل قاچاق انسان به‌ویژه در زمینه بهره‌کشی جنسی، استخدام کودکان در صنعت فحشا، و مجبور کردن افراد به ازدواج‌های اجباری جنسی می‌شود. پروتکل پالرمو (۲۰۰۰)^۱ به‌عنوان بخشی از کنوانسیون مبارزه با جرم سازمان‌یافته فراملی، قاچاق انسان و به‌ویژه بهره‌کشی

^۲ <https://www.unodc.org/islamicrepublicofiran/fa/the-secretary-general-message-onworld-day-against-trafficking-in-persons.html>

^۱ "UNODC – Signatories to the CTOC Trafficking Protocol". United Nations. Retrieved 16 March 2013.

قاچاق انسان یکی از جرایم سازمان یافته است که بیشترین بزه‌دیدگان آن را زنان و کودکان تشکیل می‌دهند. این افراد اغلب، اشخاص فریب خورده‌ای هستند که از سرنوشت خود اطلاعی نداشته و در دام قاچاقچیان گرفتار شده‌اند. فریب خوردگی بزه دیدگان قاچاق انسان، به طور عمده، معلول آسیب پذیری جنسیتی یا سنی این گروه از اشخاص است. در قاچاق زنان و کودکان، آنچه که بیش از همه، به این بزه دیدگی دامن می‌زند، جنسیت و سن بزه دیدگان، به منزله دو متغیر آسیب شناختی، است. از دیدگاه بزه دیده شناسی، آسیب‌پذیری زنان و کودکان، ضرورت حمایت ویژه یا افتراقی از این دو گروه را ایجاب می‌کند. در همین راستا، در سطح بینالمللی اقداماتی برای حمایت از این آماج‌های اصلی قاچاق انسان انجام شده است که تصویب پروتکل یکم الحاقی به کنوانسیون سازمان ملل برای مبارزه با جرم سازمان یافته فراملی نقطه عطف آن به شمار می‌رود (Rayejian Asli, 2011).

قاچاق و تجارت زنان برای بهره برداری جنسی یک پدیده بینالمللی سازمان یافته است که دارای آثار شدیدی برای سلامت، رفاه و حقوق بشر قربانیان آن می‌باشد. این یک معضل جهانی است و اینترپل فعالانه خواستار افزایش و اصلاح قوانین بینالمللی مانند کنوانسیون سازمان ملل برای مقابله با جرائم سازمان یافته فرامرزی و پروتکل الحاقی پیشگیری، ممنوعیت و در حال حاضر بر مبنای سرکوب قاچاق افراد می‌باشد (Rayejian Asli, 2007).

پروتکل الحاقی به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی تعریف مشخصی (بند ۳ ماده ۱ پروتکل) از قاچاق انسان وجود دارد، اما نمونه‌ها و مصادیق آن در هر منطقه و حتی کشور و فرهنگی متفاوت است. اشکال استثمار ناشی از قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان در قالب استثمار جنسی کار اجباری و فعالیت‌های غیرقانونی، استثمار کودکان در بازیها و سرگرمیها، فرزندخواندگی غیرقانونی، قاچاق اعضای بدن انسان و موارد دیگر مشاهده می‌شود. لازم به ذکر است مطابق ماده

دوم پروتکل پیشگیری، منع و مجازات قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان هدف از تدوین پروتکل پیشگیری و مبارزه با قاچاق انسان با توجه ویژه به زنان و کودکان، حمایت و کمک به قربانیان این نوع قاچاق با رعایت کامل حقوق بشری آنان و ارتقای همکاری میان کشورهای عضو به منظور دستیابی به اهداف مذکور، بیان شد. در ضمن ماده ۳ پروتکل مزبور مبادرت به ارائه تعریفی از قاچاق انسان نموده است که مقرر می‌دارد قاچاق انسان به معنای جلب افراد، حمل و نقل، جابجایی، پناه دادن یا تحویل گرفتن افراد، به وسیله تهدید یا استفاده از زور و یا دیگر اشکال اجبار، آدمربایی، کلاهبرداری، فریب، سوءاستفاده از قدرت یا موقعیت آسیب‌پذیری، یا دادن یا گرفتن پول یا منافع برای کسب رضایت فردی که کنترل فرد دیگری را در دست دارد، به منظور استثمار می‌باشد. استثمار شامل حداقل بهره‌وری از تن فروشی دیگران یا دیگر اشکال استفاده جنسی، کار یا خدمات تحمیلی، برده داری یا اشکال مشابه برده داری، بندگی یا برداشتن اعضای بدن است. پاراگراف الف ماده ۳، ضمن ارائه تعریف، چند نکته مهم در تدوین این تعریف و دیگر مقررات پروتکل قابل ملاحظه است؛ طیف گسترده اشکال قاچاق مدرن به سختی می‌توانست در یک سند جای گیرد. این تعریف، الزامات جنایی شمردن و دیگر عناصر کنوانسیون مربوطه و پروتکل‌های آن، بدین ترتیب فقط حداقل استاندارد را تعیین مینمایند که کشورهای عضو می‌توانند براساس نیازهای خود از آن فراتر رفته و آن را تکمیل نمایند (Kneebone & Debeljak, 2012).

ماده ۳۴، پاراگراف ۳ کنوانسیون پالمو به وضوح مقرراتی را که جدی‌تر یا سختگیرانه‌تر باشند، بر الزامات کنوانسیون و پروتکل‌ها اولویت می‌بخشد. از یک سو، قربانیان اغلب در اولین مرحله، به خاطر فریب یا اطلاعات غلط درباره جایی که برده می‌شدند یا آنچه که در انتظارشان بود، با رضایت به قاچاق تن می‌دادند. واقعیت این است که هر رضایت اولیه‌ای معمول مقدماتی یا استفاده از زور و

انواع بهره کشی جنسی کودکان، دولت‌ها را مکلف میکند که با در پیش گرفتن تدبیرهای مناسب، به اقدامات ملی دوجانبه و چندجانبه دست بزنند تا از سوء استفاده استثمارگرانه از کودکان در نمایش‌ها و تصاویر قبیحه (پورنو) جلوگیری شود (Molabeygi & Jafari, 2019).

کنوانسیون رفع کلیه تبعیضات علیه زنان تأکید کرده است: «نامزدی و تزویج فرزند از نظر قانون قدرت اجرایی ندارد و کلیه اقدامات لازم از جمله وضع قوانین برای تعیین حداقل سنی مناسب برای ازدواج تعیین می‌شود.»

ارتباط بین گردشگری و آزار جنسی کودکان نیز مدتهاست که به اثبات رسیده است. در همین خصوص سازمان گردشگری جهانی در سال ۱۹۹۵، بیانیه‌ای در ممنوعیت برگزار کردن تورهای گردشگری جنسی صادر کرد که در آن، چنین عملی این گونه تعریف شده است: «سفری که با استفاده از ساختار شبکه‌ای و به قصد ایجاد رابطه جنسی تجاری توسط گردشگرانی است که در کشور مقصد مقيم میشوند». در واقع، گردشگری جنسی، جریانی است خلاف قاچاق انسان. در قاچاق انسان، فرد را به منظور سوء استفاده و بهره کشی، از کشور خودش به کشور دیگر منتقل میکنند، در حالی که در گردشگری جنسی، شخص مشتری، خودش به کشور مورد نظر می‌آید و به اصطلاح، با بلیتی که می‌خرد، اضافه نرخی را برای استفاده از این خدمات هنگام اقامت می‌پردازد (Ranjbarian, 2013).

بنابراین، نیاز به شناسایی و جرم‌انگاری توریسم جنسی به عنوان جرمی مستقل و تعریف دقیق آن در قوانین داخلی، امری ضروری به شمار می‌آید. به این صورت، گردشگری جنسی منجر به گسترش گونه‌ای از قاچاق انسان میشود. بررسی قوانین کیفری ایران نشان می‌دهد که رفتاری با عنوان گردشگری جنسی کودکان به صورت خاص جرم انگاری نشده است. حتی در قانون جدید

دیگر اشکال اجبار و آزار از طرف قاچاقچیان، بی معنی شمرده میشود. البته در ماده ۵ پروتکل نیز به جرم انگاری قاچاق زنان و کودکان پرداخته است:

الف. کلیه دولت‌های عضو باید تدابیر تقنینی و سایر تدابیر لازم اتخاذ نمایند تا اعمال مندرج در ماده ۳ این پروتکل در صورتی که عمداً انجام شده باشند، عمل مجرمانه محسوب شوند.

ب. کلیه دولتهای عضو باید تدابیر قانونگذاری و سایر تدابیر لازم را اتخاذ نمایند تا موارد زیر عمل مجرمانه محسوب شوند: الف- اقدام به ارتکاب جرایم در بند ۱ این ماده، با رعایت مفاهیم بنیادین نظام حقوقی خود ب- مشارکت به عنوان همدست در ارتکاب جرایم مندرج در بند نخست این ماده ج- سازماندهی یا هدایت سایر افراد برای ارتکاب جرایم مندرج در بند نخست این ماده!

دولتهایی که پروتکل را تصویب میکنند، توصیه میشود تادر صورت خلأ تقنینی، قانونی را برای جرم انگاری چنین فعالیتهایی وضع کنند. در بیشتر دولتها این جرم با چهار سال حبس یا بیشتر قابل مجازات است و بنابراین به عنوان جرایم شدید دستهبندی میشود (Raymond, 2002). افزون بر این جدا از قوانین مناسب برای مجازات قاچاقچیان، در بند ۱ ماده پنجم به دیگر تدابیر لازم نیز اشاره شده است که میتواند تدابیر اجرایی، اداری و پلیسی را در بر بگیرد. در نکات تفسیری در این خصوص آمده است: «تدابیر دیگر ذکر شده در بند ۱ این ماده تدابیری اضافه بر تدابیر قانونی است که وجود یک قانون را از پیش مفروض میگیرد»^۲.

ماده ۱۹ کنوانسیون حقوق کودک ۱۹۸۹ به حمایت از کودکان در برابر همه شکل‌های بدرفتاری با بهره کشی از جمله سوء استفاده جنسی اختصاص یافته است. این موضوع در ماده ۳۴ کنوانسیون به تفصیل شرح داده شد و دولت‌های عضو متعهد شدند که از کودکان در برابر همه شکل‌های بهره کشی جنسی و سوء استفاده جنسی محافظت کنند. این ماده ضمن تأکید بر جنبه‌های جهانی

^۲Interpretive Notes, 2000: 13

^۱ Palermo Protocol, 2000: Art. 5

فراملی قاچاق انسان صرفاً به قوانین داخلی برا مبارزه با این معضل جهانی تکیه کرده اند که کافی نیست و همکاری دولت‌ها را در این زمینه علاوه بر الحاق به کنوانسیون‌های بین المللی با انعقاد قراردادهای دو یا چند جانبه بین المللی می‌طلبد. قانون قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳ اشکال مختلف قاچاق انسان از جمله قاچاق زنان و کودکان، قاچاق مهاجران، قاچاق اعضا و جوارح را جرم انگاری نموده است در واقع صرف جرم انگاری قاچاق زنان و کودکان نیز به تنهایی برای مبارزه با این جرم کفایت نمی‌کند بلکه باید جرایم مرتبط و اعمالی که به عنوان اهداف قاچاق انسان نیز انجام می‌گیرند جرم انگاری شوند. لذا اولین گام برای حل هریک از مشکلات بیان شده و پیشگیری از قاچاق زنان و کودکان جرم انگاری قاچاق زنان و کودکان و جرایم مرتبط با آن در قوانین داخلی هریک از کشورها و سپس انعقاد توافق نامه‌های دو یا چند جانبه بین کشورها جهت همکاری برای مبارزه با قاچاق زنان و کودکان است تا از دیگر جرایمی که به واسطه قاچاق صورت می‌گیرد که بردگی جنسی نیز از آن دست می‌باشد جلوگیری گردد. آموزش کارکنان، نظارت بر اسناد، کنترل مرزها تربیت پرسنل و مأمورین آموزش دیده که با شیوه‌های قاچاق زنان و کودکان، برخورد با بزه دیدگان و شیوه‌های پیشگیری از وقوع قاچاق آشنایی کامل داشته باشند لذا تاسیس واحدها یا سرویس‌های مخصوص کشف جرم که بتوانند قبل از وقوع جرم نشانه‌هایی را شناسی و آن را عقیم نمایند و در ماده ۳۱ کنوانسیون پالرمو به دولت‌ها توصیه شده است.

در بند ۲ ماده ۱۰ پروتکل قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان به مساله آموزش کارکنان و پرسنل اجرای قانون توجه شده است. کنترل‌های مرزی که توسط هریک از کشورها صورت می‌گیرد در امر پیشگیری از قاچاق زنان و کودکان می‌تواند بسیار موثر باشد مطابق ماده ۱۱ پروتکل دولت‌های متعاهد ملزم گردیده اند هنگام عبور از مرزها نظارت لازم بر اسناد و هویت اشخاصی که از مرزها

حمایت از کودکان و نوجوانان به مانند جرم قاچاق، اسمی از گردشگری جنسی نیامده، ولی از مواد مختلف این قانون در بیان مصادیق سوء استفاده جنسی نظیر بند ۵ ماده ۱۰ و ماده ۱۱ میتوان گردشگری جنسی را استنباط کرد؛ البته بهتر بود با توجه به اهمیت موضوع و تغییرات قانون جدید، جرم انگاری به طور صریح صورت می‌گرفت؛ چون در حقوق کیفری، امکان تفسیر موسّع نیست (Ghasemi et al., 2024).

پدیده گردشگری جنسی در ایران تا حد زیادی ناشناخته و غیرمتداول است. می‌توان گفت که کودکان ایرانی به دلیل عوامل مختلف کمتر مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرند، هرچند این مسئله قابل انکار نیست که برخی آمارهای غیررسمی و سیاست‌های جنایی تقنینی ایران به این موضوع کمتر توجه کرده‌اند. تصویب قوانین خاص در این حوزه تاکنون انجام نشده و در نتیجه، جرایم مرتبط با گردشگری جنسی کودکان و نوجوانان به‌طور غیرمستقیم تحت پوشش قوانین دیگر جرم‌انگاری شده‌اند (Ghasemi et al., 2024).

تحلیل انتقادی: نقاط قوت و ضعف سازوکارهای حقوقی موجود

اولین اقدامی که برای مبارزه سرکوب و پیشگیری از بردگی جنسی کودکان لازم است و قبل از ارتکاب جرم انجام می‌شود. جرم انگاری بردگی جنسی کودکان در قوانین داخلی همه کشورهای دنیا است. خلا قانونی و نبود قوانین و مقررات حقوقی کافی برای برخورد با این معضل در بسیاری از کشورها جامع نبودن قوانین و کم بودن میزان حمایت از بزه دیدگان این جرم و مجازات مرتکبان آن به ویژه در کشورهایی که در این خصوص جرم انگاری ننموده اند، از عوامل گسترش هرچه بیشتر قاچاق، بردگی و هرزه نگاری زنان و کودکان می‌باشد عدم جرم انگاری بزه‌های عنوان شده علیه زنان و کودکان باعث عدم توجه کافی دستگاه‌های قضایی و اجرایی به این جرم شده است. بسیاری از کشورها نیز با توجه به جنبه

عبور می‌کنند را داشته باشند چرا که هم از قاچاق اشخاص پیشگیری می‌شود و هم به کشف این جرایم و کمک به دولتی اشخاص به سرزمین آن وارد شده اند منجر می‌شود.

یکی از علل و عوامل بروز پدیده پیچیده قاچاق انسان عوامل اقتصادی است که هم به شکل سودآوری آن مرتکبان قاچاق و هم فقر بزه دیدگان ارتکاب آن را تحت تاثیر قرار می‌دهد سودآوری کلان قاچاق زنان و کودکان می‌تواند از مهمترین علل ارتکاب و افزایش آن باشد. در مورد قاچاق زنان و کودکان نیز منافع بی شماری که باندهای قاچاق به دست می‌آورند سائق قوی در جهت گرایش به این فعالیت می‌باشند بر همین اساس و براساس بند ۲ ماده ۳۱ کنوانسیون پالرمو باید دولت‌های عضو طبق اصول اساسی حقوق داخلی خود و با استفاده از تدابیر حقوقی، اداری یا سایر تدابیر مقتضی برای کاهش زمینه‌های فعلی یا آتی شکل‌گیری گروه‌های مجرم سازمان یافته جهت فعالیت در بازارهای قانونی با استفاده از عواید حاصل از جرم تلاش نمایند. در واقع دولت‌ها با جاذبه زدایی و بالا بردن هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی جرم برای مجرمین و سخت و خطرناک نمودن ارتکاب آن اثر می‌گذارند. در اکثریت پرونده‌های قاچاق کودکان و زنان، فقر مهمترین علت ریشه‌ای آسیب‌پذیری و ناتوانی می‌باشد. اکثر افرادی که مورد قاچاق قرار می‌گیرند از خانواده‌ها و جوامع فقیر می‌باشند افرادی که برای رهایی از شرایط سخت زندگی و به امید دستیابی به زندگی رویایی که قاچاقچیان وعده آن را می‌دهند حاضرند تن به هر سختی بدهند.

همچنین بهبود شرایط و امکانات آموزشی، فرهنگی و اجتماعی جهت پیشگیری از قاچاق زنان و کودکان قاچاق انسان پدیده‌ای پیچیده است که از علل و عوامل ارتکاب آن باید عوامل اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی را نام برد. براساس بندهای ۲-۳-۴ و ۵ ماده ۹ پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق اشخاص به ویژه زنان و کودکان، دولت‌ها باید برای پیشگیری از قاچاق زنان

و کودکان در قلمرو داخلی خود در صدد بهبود شرایط و امکانات آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی باشند و همچنین از طریق همکاری‌های دو یا چند جانبه در صدد بهبود عواملی باشند که این اشخاص را در برابر قاچاق آسیب‌پذیر می‌سازند. از جمله این عوامل مشکلات معیشتی، فقر، توسعه نیافتگی و فقدان فرصت‌های برابر آموزشی، فرهنگی یا اجتماعی در جامعه می‌باشد.

اصلاحات قانونی برای اجرای مؤثرتر کنوانسیون

اجرای مؤثر کنوانسیون پالرمو و پروتکل الحاقی آن در زمینه مبارزه با بردگی جنسی کودکان، مستلزم اصلاحات حقوقی در سطوح ملی و بین‌المللی است. این اصلاحات باید بر تقویت ضمانت‌های اجرایی، همسوسازی نظام‌های کیفری داخلی با استانداردهای بین‌المللی، و بهبود حمایت از قربانیان تمرکز داشته باشند. در ادامه، به برخی از مهم‌ترین اصلاحات قانونی ضروری در این زمینه پرداخته می‌شود.

الف. جرم‌انگاری صریح و دقیق بردگی جنسی کودکان در قوانین ملی

یکی از چالش‌های اساسی در اجرای کنوانسیون پالرمو، عدم جرم‌انگاری دقیق و جامع بردگی جنسی کودکان در بسیاری از نظام‌های حقوقی ملی است. برخی کشورها صرفاً به جرم‌انگاری قاچاق انسان پرداخته‌اند، بدون آنکه مصادیق خاصی مانند بردگی جنسی کودکان را به صورت شفاف مورد توجه قرار دهند (Gallagher, 2010). الزام کشورها به تعریف و جرم‌انگاری مستقل بردگی جنسی کودکان، مطابق با معیارهای مندرج در کنوانسیون پالرمو، می‌تواند اثربخشی اجرای آن را افزایش دهد (United Nations, 2000).

ب. تشدید مجازات عاملان و شبکه‌های تبهکاری مرتبط با بردگی جنسی کودکان

در بسیاری از کشورها، مجازات‌های در نظر گرفته شده برای قاچاقچیان انسان، بازدارندگی کافی ندارد. برای مثال، در برخی

هماهنگی قوانین ملی با معاهدات بین‌المللی، و ایجاد سیستم‌های مشترک برای ردیابی عاملان قاچاق، از مهم‌ترین اصلاحات قانونی مورد نیاز هستند (Interpol, 2020).

ر. استفاده از فناوری‌های نوین برای شناسایی و پیگرد قانونی

مجرمان

با گسترش اینترنت و فضای مجازی، بسیاری از شبکه‌های قاچاق از این بستر برای جذب و بهره‌کشی از کودکان استفاده می‌کنند (Europol, 2021). قوانین سنتی قادر به مقابله با این شیوه‌های نوین نیستند. اصلاحات قانونی باید به سمت جرم‌انگاری اشکال جدید قاچاق در فضای سایبری، توسعه ابزارهای دیجیتال برای شناسایی عاملان قاچاق، و ارتقای همکاری‌های بین‌المللی در حوزه سایبری حرکت کند (Weitzer, 2015).

ز. تدوین مکانیزم‌های جبران خسارت برای قربانیان

در بسیاری از نظام‌های حقوقی، مکانیزم‌های جبران خسارت برای قربانیان بردگی جنسی کودکان وجود ندارد یا به درستی اجرا نمی‌شود (ILO, 2019). تدوین قوانین الزام‌آور برای پرداخت غرامت، ارائه خدمات درمانی و روان‌شناختی، و حمایت‌های اقتصادی از قربانیان، می‌تواند به بازپروری آن‌ها و جلوگیری از قربانی شدن مجدد کمک کند (UNODC, 2022).

نتیجه‌گیری

بردگی جنسی کودکان یکی از وخیم‌ترین اشکال نقض حقوق بشر است که نه تنها کرامت انسانی را خدشه‌دار می‌کند، بلکه تهدیدی جدی برای امنیت بین‌المللی محسوب می‌شود. کنوانسیون پالرمو و پروتکل الحاقی آن گامی مهم در راستای جرم‌انگاری قاچاق انسان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی برای مقابله با این پدیده است. با این حال، موفقیت این اسناد بین‌المللی در گرو اجرای مؤثر، تطبیق قوانین داخلی کشورها با استانداردهای جهانی، توسعه راهکارهای حمایتی برای قربانیان، و تقویت نظام‌های قضایی و اجرایی است.

حوزه‌های قضایی، مجازات این جرایم سبک‌تر از سایر جرایم سازمان‌یافته همچون تروریسم یا قاچاق مواد مخدر است (UNODC, 2022). اصلاح قوانین کیفری به منظور اعمال مجازات‌های شدیدتر، از جمله حبس طولانی‌مدت، مصادره اموال و اعمال نظارت‌های امنیتی، می‌تواند نقش مؤثری در کاهش ارتکاب این جرایم ایفا کند (Bales, 2012).

ج. جرم‌انگاری بهره‌برداری از خدمات قربانیان قاچاق

کنوانسیون پالرمو از کشورها می‌خواهد که نه تنها عاملان قاچاق، بلکه افرادی را که آگاهانه از خدمات ارائه‌شده توسط قربانیان بردگی جنسی کودکان بهره‌برداری می‌کنند، تحت پیگرد قانونی قرار دهند (United Nations, 2000). با این حال، بسیاری از نظام‌های حقوقی، مصرف‌کنندگان خدمات جنسی کودکان قربانی را مجرم نمی‌دانند. اصلاح قوانین برای جرم‌انگاری این رفتارها می‌تواند تقاضا برای بردگی جنسی کودکان را کاهش دهد (Farrell et al., 2019).

د. حمایت قانونی از قربانیان و جرم‌زدایی از آنها

یکی از نواقص جدی در اجرای کنوانسیون پالرمو، کیفرگذاری برای کودکانی است که به عنوان قربانی بردگی جنسی مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند. برخی کشورها این کودکان را به جرم فحشا یا ورود غیرقانونی به کشور تحت پیگرد قرار می‌دهند (Lansdowne, 2016). اصلاح قوانین برای جرم‌زدایی از قربانیان، ارائه حمایت‌های حقوقی به آنها، و اعطای حق اقامت به قربانیان خارجی، گام‌های اساسی در جهت اجرای اصول کنوانسیون پالرمو است (UNICEF, 2017).

ه. همکاری‌های قضایی و استرداد مجرمان

اجرای مؤثر کنوانسیون پالرمو بدون همکاری بین‌المللی در استرداد مجرمان و تبادل اطلاعات، ممکن نیست. بسیاری از قاچاقچیان از خلأهای حقوقی بین کشورها برای فرار از مجازات استفاده می‌کنند (Shelley, 2010). تقویت موافقت‌نامه‌های استرداد مجرمان،

علی‌رغم پیشرفت‌های حقوقی، خلأهای عملی در شناسایی، حمایت و بازپروسی کودکان قربانی، همراه با فساد ساختاری و نابرابری‌های اقتصادی، همچنان موانعی اساسی در مسیر مبارزه با بردگی جنسی کودکان محسوب می‌شوند. افزون بر این، تحول در شیوه‌های ارتکاب این جرم، به‌ویژه از طریق فضاهای دیجیتال و شبکه‌های تبهکاری سازمان‌یافته، نیازمند بازنگری در سیاست‌های کیفری و افزایش همکاری‌های فراملی است. بدون تدوین سیاست‌های پیشگیرانه کارآمد، جرم‌زدایی از قربانیان، و اجرای قاطعانه ضمانت‌های کیفری، نمی‌توان انتظار داشت که تعهدات مندرج در کنوانسیون پالرمو به‌طور کامل محقق شود.

بنابراین، ضرورت دارد که جامعه بین‌المللی علاوه بر تقویت اقدامات کیفری، به راهکارهای اجتماعی و پیشگیرانه نظیر توانمندسازی اقتصادی خانواده‌ها، افزایش سطح آگاهی عمومی، و گسترش حمایت‌های پس از نجات برای کودکان قربانی توجه ویژه‌ای داشته باشد. تنها از این طریق می‌توان به ریشه‌کنی بردگی جنسی کودکان و تحقق عدالت کیفری بین‌المللی دست یافت.

براساس مواد مرتبط با پیشگیری از جرم در کنوانسیون سازمان ملل متحد برا مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی پالرمو ۲۰۰۰ و پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان چندین تکلیف داخلی و ملی توصیه شده است جرم انگاری قاچاق زنان و کودکان چندین تکلیف ملی و داخلی توصیه شده است. جرم انگاری قاچاق زنان و کودکان موجب پیشگیری، کشف، تعقیب، سرکوب و مجازات مرتکبان قاچاق زنان و کودکان می‌شود. در برخی کشورها از جمله ایران این جرم در قوانین جرم انگاری شده است ولی دارای نواقص و ابهاماتی است دارای بعد داخلی و مبارزه با قاچاق زنان و کودکان است و به اقدامات

that extends far beyond national borders, affecting communities globally and disproportionately targeting the most vulnerable—children. The phenomenon is

سرکوبی بسنده شده است و اقدامات پیشگیرانه اعمال نشده است. بهبود شرایط آموزشی، فرهنگی و اجتماعی از جمله در جهت رفع مشکلات تربیت مناسب، ناآگاهی، بی سواد و کم سواد، بهبود شرایط فرهنگی جهت جلوگیری از رواج و گسترش فرهنگ مادی گرایی و تمایل به آرمان گرایی در خانواده‌ها می‌تواند منجر به پیشگیری از قاچاق زنان و کودکان شود. برای پیشگیری از این جرم در ایران نیازمند تلاش‌های روزافزون کلیه ارگان‌ها و دستگاه‌های زیر مجموعه سه قوه و سازمان‌های مردم نهاد می‌باشد. تربیت پرسنل و مامورین آموزش دیده و مجهز که با شیوه‌های قاچاق آشنایی کامل داشته باشند در پیشگیری، کشف، تعقیب، محاکمه و مجازات مرتکبین قاچاق زنان و کودکان تاثیر بسزایی دارد. در ایران اگرچه بر آموزش ضابطان دادگستری تاکید شده است و پلیس تخصصی در موضوع‌های خاصی وجود دارد ولی در مورد مبارزه و پیشگیری با قاچاق زنان و کودکان پرسنل و ماموران آموزش دیده وجود ندارد.

با وجود تصویب کنوانسیون پالرمو و پروتکل آن، چالش‌های مختلفی در اجرای آن وجود دارد:

—کمبود همکاری بین‌المللی: بسیاری از کشورها قوانین داخلی خود را با استانداردهای بین‌المللی هماهنگ نکرده‌اند.

—مشکلات شناسایی قربانیان: کودکان قربانی قاچاق اغلب از ترس یا عدم آگاهی قادر به همکاری با مقامات قضایی نیستند.

—حمایت ناکافی از قربانیان: برخی کشورها فاقد امکانات مناسب برای حمایت از کودکان نجات‌یافته هستند.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

EXTENDED ABSTRACT

Child sexual slavery represents a deeply entrenched form of transnational organized crime and egregious human rights violation

both a cause and consequence of socio-economic disparities, political instability, and inadequate legal protections, manifesting as a systemic form of exploitation wherein children are commodified for sexual purposes. The Palermo Convention, formally known as the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (2000), and its supplementary Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, were conceived as comprehensive international legal frameworks to combat these crimes. While the Convention adopts a tripartite approach—prevention, prosecution, and protection—it faces critical limitations in practical application due to discrepancies in national implementation, institutional inefficiencies, and cultural relativism that impairs universal enforcement. The failure of many domestic legal systems to explicitly criminalize child sexual slavery, or to provide robust victim support structures, exacerbates the issue. Children, often ensnared through deception, coercion, or outright abduction, become subjected to systematic abuse with lifelong psychological and physical consequences. These exploitative practices are further enabled by technological advancements that facilitate illicit trafficking networks, particularly across digital platforms (Hammond & McGlone, 2014), underscoring the urgency for multilateral cooperation and harmonization of international legal standards.

At the heart of the international legal strategy to combat child sexual slavery is the Palermo Protocol, which defines trafficking broadly to encompass the recruitment, transportation, transfer, harboring, or receipt of persons for the purposes of exploitation, including sexual exploitation, through means such as coercion, abduction, or abuse of vulnerability (Kneebone & Debeljak, 2012). This definition allows for a flexible yet comprehensive legal

interpretation, enabling states to adapt the provisions to their unique legal traditions while adhering to minimum international standards. Article 5 of the Protocol obligates state parties to criminalize not only the act of trafficking itself but also attempts, participation, and complicity in such offenses. Despite its strengths, enforcement remains uneven; many states have not aligned their penal codes with the Protocol's definitions, leading to under-prosecution and impunity. Moreover, the voluntary nature of many provisions results in weak compliance monitoring, often leaving children unprotected in jurisdictions with limited capacity or political will. The Convention's emphasis on transnational cooperation is theoretically promising but practically hindered by sovereignty concerns, insufficient data sharing, and the absence of effective extradition agreements (Shelley, 2010). The existence of fragmented legal frameworks and the lack of coherent victim-centered strategies hinder effective implementation, with many child victims being treated as offenders under laws criminalizing prostitution or immigration violations (Lansdowne, 2016). This institutional paradox not only retraumatizes victims but also violates international obligations enshrined in instruments such as the Convention on the Rights of the Child (United Nations, 2000).

One of the central challenges in applying the Palermo Convention lies in the conflation of concepts such as "sexual exploitation" and "sexual abuse," which often leads to legal ambiguity. Many legislatures fail to differentiate these terms with sufficient clarity, thereby undermining targeted legal responses (Mantafourn, 2020). To remedy this, comprehensive legal reform must distinguish between types of exploitation and recognize child sexual slavery as a distinct offense, demanding specialized legislative, administrative, and prosecutorial

mechanisms. Equally vital is the need for judicial systems to adopt trauma-informed procedures that minimize the re-victimization of child survivors during legal proceedings. The implementation of child-friendly testimony practices, specialized courts, and multidisciplinary teams are key steps toward realizing the Convention's protective objectives (Molabeygi & Jafari, 2019). In addition, global awareness campaigns and educational programs must be integrated into prevention strategies to empower communities to recognize and report instances of child trafficking and sexual exploitation. Multilateral bodies such as INTERPOL and UNODC have emphasized the importance of enhancing the capacity of border officials, law enforcement, and social service providers to identify and respond to trafficking scenarios (Rayejian Asli, 2011). However, capacity-building initiatives remain sporadic and insufficient, particularly in low-income countries where institutional fragility and corruption create fertile ground for traffickers. Without robust and consistent training, even well-intentioned legal frameworks fall short in operationalizing child protection.

Economic deprivation, systemic gender inequality, and sociopolitical instability continue to be root causes of child sexual slavery, necessitating a multidimensional policy approach that transcends legal interventions. The profitability of trafficking networks, often surpassing that of the drug trade in some regions, provides strong incentives for criminal organizations to engage in child sexual exploitation. As outlined by the Palermo Convention's Article 31, state parties are urged to adopt measures aimed at curtailing the financial underpinnings of organized crime through asset forfeiture, regulatory oversight, and anti-money laundering initiatives. Yet, the practical realization of these goals remains elusive in many jurisdictions where enforcement

agencies lack the authority or resources to dismantle sophisticated trafficking operations. Moreover, systemic inequality continues to render certain populations more susceptible to exploitation, particularly girls from marginalized communities and conflict zones (Rayejian Asli, 2007). Programs aimed at poverty alleviation, educational access, and gender empowerment are essential components of a holistic strategy to combat child sexual slavery. The Convention's optional protocols on child pornography and child prostitution also stress the need for countries to criminalize demand-side behaviors, yet many domestic legal systems hesitate to prosecute buyers and users of child sexual services (Farrell et al., 2019), a reluctance that perpetuates impunity and demand. The intersectionality of economic, legal, and cultural dynamics thus requires cross-sectoral partnerships and sustainable development goals to reinforce preventive mechanisms.

In addressing the modern evolution of child sexual slavery, especially in the context of cyberspace, the limitations of traditional legal paradigms become starkly apparent. Trafficking networks increasingly exploit digital tools such as encrypted messaging apps, online classifieds, and social media platforms to recruit, advertise, and exploit victims. The anonymity and global reach of the internet complicate jurisdictional authority and investigative processes. Legal reforms must thus integrate technological innovations into anti-trafficking strategies, including the use of artificial intelligence for pattern recognition, blockchain for supply chain transparency, and digital evidence protocols for cross-border litigation (Europol, 2021). International cooperation in cybercrime enforcement, modeled after the Budapest Convention, should be expanded to specifically target digital forms of child trafficking. Victims trafficked through online

means require additional support systems tailored to address the unique psychological harms inflicted in these scenarios. Countries must develop specialized shelters, mental health services, and rehabilitation programs that consider the distinct needs of children rescued from digital sexual slavery. Parallel to this, the development of national action plans aligned with Palermo obligations must be accompanied by sufficient budgetary allocations and accountability mechanisms. Civil society organizations, survivor networks, and academic institutions also play critical roles in research, advocacy, and service provision, and should be systematically included in policy dialogues and implementation strategies (Weitzer, 2015).

Despite the normative advances represented by the Palermo Convention, child sexual slavery continues to pose a formidable challenge to international human rights and criminal justice systems. The issue is not solely legal but profoundly political and moral. Many states engage in performative compliance—ratifying international conventions while failing to incorporate their mandates into domestic law or practice. A culture of impunity prevails in many regions, bolstered by weak institutions, patriarchal norms, and political corruption. To reverse this trend, international monitoring bodies must be granted greater authority to oversee compliance and impose consequences for non-adherence. Furthermore, efforts must be made to institutionalize survivor participation in policy-making processes to ensure that interventions reflect lived experiences. Reparations frameworks, including financial compensation, educational scholarships, and vocational training, should be embedded within national legal systems to support the long-term recovery of survivors (ILO, 2019). In addition, judicial cooperation and data sharing must be prioritized through regional mechanisms such as the African Union's

Ouagadougou Action Plan or the ASEAN Convention against Trafficking in Persons. Finally, the mainstreaming of child protection principles across all sectors—from immigration to education to digital governance—will be instrumental in sustaining the gains of the Palermo framework (UNODC, 2022).

In conclusion, the eradication of child sexual slavery remains one of the most urgent imperatives of international human rights law and global governance. While the Palermo Convention and its Protocol provide a powerful blueprint for action, the persistence of institutional shortcomings, socio-economic vulnerabilities, and insufficient political commitment continue to hinder meaningful progress. Legal reform, international cooperation, technological innovation, and survivor-centered strategies must converge to dismantle trafficking networks and uphold the dignity and rights of every child. Through collective determination and shared accountability, the global community can move closer to realizing a world free from the horrors of child sexual slavery.

References

- Bales, K. (2012). *Disposable People: New Slavery in the Global Economy*. University of California Press.
- Europol. (2021). Internet Organized Crime Threat Assessment.
- Farrell, A., Owens, C., & McDevitt, J. (2019). New Laws but Few Cases: Understanding the Challenges to the Prosecution of Human Trafficking Cases. *Crime, Law and Social Change*.
- Gallagher, A. (2010). *The International Law of Human Trafficking*. Cambridge University Press.
- Ghasemi, V., Hosseini Moghaddam, A., & Habibi, J. (2024). The Role of the Welfare Organization in Reducing Sexual Abuse of Children in the Light of the Concept of Administrative Police. *New Research in Administrative Law* VL - 6(18), 145-171.
- Hammond, G., & McGlone, M. (2014). Entry, Progression, Exit, and Service Provision for Survivors of Sex Trafficking: Implications for Effective Interventions. *Global Social Welfare*,

- 1(4), 157-168. <https://doi.org/10.1007/s40609-014-0010-0>
- ILO. (2019). *Ending Child Labour, Forced Labour and Human Trafficking*. International Labour Organization.
- Interpol. (2020). Human Trafficking and Smuggling of Migrants.
- Kneebone, S., & Debeljak, J. (2012). *Transnational Crime and Human Rights: Responses to Human Trafficking in the Greater Mekong Subregion*. Abingdon: Routledge.
- Lansdowne, R. (2016). *Child Trafficking and International Law*. Routledge.
- Mantafourn, V. (2020). *Commentary on the Convention on the Rights of the Child, Article 34: Sexual Exploitation and Sexual Abuse of Children*. Tehran: Haftan Publishing.
- Molabeygi, A., & Jafari, A. (2019). Legislative-Judicial Criminal Policy of Iran Regarding Sexual Crimes Against Children in the Light of International Documents.”. *Journal of Criminal Law and Criminology Studies*, 48(2), 257-274.
- Ranjbarian, A. (2013). Seminar on Presenting the Findings of Four Studies: Report on Contemporary Forms of Slavery, Exploitation of Women and Children.”.
- Rayejian Asli, M. (2007). Criminology, Lecture Notes for Undergraduate Law Courses.
- Rayejian Asli, M. (2011). *Victimology, Volume 1: Developments in Victimology and Criminal Sciences*. Tehran: Shahr-e Danesh Legal Studies and Research Institute.
- Raymond, J. G. (2002). The New UN Trafficking Protocol. *Women's Studies International Forum*, 25(5).
<http://www.heartintl.net/HEART/030106/TheNewUNTrafficking.pdf>
- Shelley, L. (2010). *Human Trafficking: A Global Perspective*. Cambridge University Press.
- UNICEF. (2017). Guidelines on the Protection of Child Victims of Trafficking.
- United Nations. (2000). *Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime*.
<https://www.unodc.org/documents/treaties/UNTOC/Publications/TOC%20Convention/TOCebook-e.pdf>
- UNODC. (2022). *Legislative Guide to the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime*.
- Weitzer, R. (2015). Human Trafficking and Contemporary Slavery. *Annual Review of Sociology*.